

ప్రతిదినము పకటింపబడును.

30615

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

కన్న వట్టణము 1923 వ సం. మే 7-న శని సోమవారము
రుది రోద్దారి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ సప్తమి 2.

No. 31

సంచిక 3౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమంగుగాదు. పక్షి మందులవలన మోసముగలుగును. కంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను కలసివడి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

FEDERAL

ఫెడరల్ టైరులు

వెంటు:—

రోమర్ డాన్ ఆందుకో.,

హంబు రోడ్డు, మద్రాసు.

మంచి తరుణము!

త్వరపడుదు !!

అమూల్య

గ్రంథములు

10—5—1923 వరకు మాత్రమే

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకును
దేశీయ వైద్యులకును మాత్రమే

సగము వెలలు

అంగ్లేయ వైద్యచింతాశి రూ. 4-0-0 సగము రూ. 2-0-0
అంగ్లేయ వైద్య గుణదీపి రూ. 8-0-0 ,, రూ. 1-8-0
ప్రసిద్ధాంగ్లేయ వైద్య మోగములు రూ. 1-0-0 ,, రూ. 0-8-0
శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఆశీస్యకర్మ రూ. 0-12-0 ,, 0-6-0
సంపూర్ణ రామాయణము 6 అంకములు } రూ. 1-0-0 ,, 0-8-0
ప్రసిద్ధ శాస్త్రము }

అమృతపులిస } రూ. 0-12-0 ,, 0-8-0
(బంగారీనలవ లేదుగు)

సేతుబ్రదర్స్, మైలాపూరు,
మద్రాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటార్ బుద్ధి నడుపుటయు, ఏ
భాగమున ఏయే కనులు చేయవలె మున్నగు విషయముల
గెల్లను శేర్పడును. యితర విషయములను వ్రాయును:—

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway,
MADRAS.

100 కి నూరు గుణ మైనవి.

హా-హా-యూ-నే-సా

అను ఔషధమును సేవించుటచే క్రవము తప్పిబయలు
చేరుట, బయటచేరునప్పుడు కలుగునొప్పలు మైల అమితముగా
పోవుట, మూర్ఛ, గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా కుదురును.
గుణమిచ్చుననివో వైకము వాసనీయబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. & O.

గొసో

కలిత గొసో సామానుల నకు ప్రామాణ్యము, ఉపయోగిం
చెడివద్దలి సీకాతో తెలుసుబడును. ప్రతియింటనుండదగినది.
పరిశిష్ట పగులుచూపిన చిమ్మిగొసోను పొందవేలొత్తనానిని
కొనుటకన్న లాభకరము. అప్పు 100 సాగ్లవచ్చును.
అప్పున్నసీకా రూ 1-0-0 అర అప్పు అ. 0-9-0
అన్నివోట్లను కమిషన్ మిద ఏజెంట్లు కావలయును.

నో. రి. లక్ష్మీకాంతశాస్త్రి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర సోపానము, గుంటూరు.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములకు 1333 ఫసలికి ఈ క్రింద వివరించిన మేలురకం వస్తువులు సరఫరాచేయుటకు (నెయ్యి నూనె మినహా) యితర దినుసులకు నూదిరీలుసహా సీలు వేయబడిన కవర్లలో టెండర్లు అడుగున సంతకము చేసినవారికి 1923 సంవత్సరం మే నెల 16 తేది లోపున చేరునట్లు పంపుకోవలయును.

అంబాజుగా ఒక సంవత్సరమున కవలకన ధరలు మొత్తం వస్తువుల శేర్లు.

- (1) నెల్లూరు బియ్యం (పాతడి) మా కల రాళ్లు మట్టి వగయిరా మిమ కల్తెలకుడా బాగుచేసి నది(మాదిరి అరిశేరు పంపవలెను) } 150000 శేర్లు, (కొలత శేర్లు 1 కి 80 కులాలు)
- (2) తెనాలి బియ్యం మాదిరి అరిశేరు పంపవలెను. } 57000
- (3) మంచి కలపటంలేని ఆవు లేక యెనుమా నెయ్యి (కెమికల్ టెస్టుకు లోబడినది). } 81000 మాదిరి శేర్లు చదరాసు మణుగులు 2025.
- (4) మంచి కలపటంలేని నూగులు మా నె (దేవస్థానం కచ్చేరిలో గానిక అడిగి) } 18000 శేర్లులేక కలు గులు 450.
- (5) కంకడుపుపు(నూర్యమాన్) } 90 శేర్లు (శేర్లు 1 కి లేక 1 నెం చంద్రమాన్ మా 24 కులాలు. దిరి 1 కులం పంపవలెను.

టెండరుయొక్క షరతులు

ప్రతి టెండరు 100 రూపాయలు ధరావత్తు లో పంపబడవలెను. టెండరు అంగీకరించబడినదను ఆర్డరు దేవస్థానం కచ్చేరినుంచి టెండరుచేసిన వారికి చేరిన 10 దినములలోగా మొదట చెల్లించి యుండు డిపాజిట్టు మొత్తం రు 100-0-0 గాక సంవత్సరమునకు సరఫరాచేయుటకు వాపుకొనిన వుజ్జాయింపు పరిమాణం సామానుయొక్క కిమ్యతు వైగా 100 కి రు 5-0-0 వంతున యేర్పడు మొత్తం మొదట డిపాజిట్టుతోసహా సరిపాయ్యే టట్టు మొత్తమున్ను నెల్లూరుబియ్యం, తెనాలి బియ్యం, నెయ్యి యీ సరుకులకుమాత్రం సరుకు 1-కి టెండరుతో యిచ్చిన రు 100 గాక రు 400 న్ను వెరళి రు 500 ప్రారంభ డిపాజిట్టుగా చెల్లించి తరువాతి ప్రతినెలకు సప్లైచేయబోవు సరుకులకు క్రయమునకు బిల్లుచేసికొనే వైకములో రు 100-కి రు 5-0-0 వా ప్రారంభ డిపాజిట్టు సహా రు 2000 అయ్యేవరకు ప్రతినెల దేవస్థానమునకు డిపాజిట్టున్న ధరావత్తుగా చెల్లించి స్టాంపు కాగితములో షరతుల ప్రకారం సప్లైచేయుటకు అంగీకరించబడిన ధరలు సహా ఖరారునామా వ్రాసియివ్వవలెను వై చెప్పిన షరతులవివరం దేవస్థానం కచ్చేరిలో అడిగి తెలిసికోవచ్చును. ధరావత్తు సాముకు వడ్డీ యివ్వబడవలదు. కంట్రాక్టు కాలము పూర్తి అయినతరువాత కంట్రాక్టు రవల్ల యేవిధమైన బాకీ దేవస్థానమునకు లేనంతట ధరావత్తు వాపసు ఇయ్యబడును. అంగీకరింపబడిన టెండర్లయొక్క ధరావత్తు టెండర్లు వై సలా తి అయినవెంటనే వాపసు యియ్యబడును. నెయ్యి నూనె మినహా తక్కిన సామానులయొక్క అంగీకరింపబడిన మాదిరిలు దేవస్థానం కచ్చేరిలో పుంచబడి దేవస్థానం యొక్కయు కంట్రాక్టు రుయొక్కయు సీల్లు వేయబడి దేవస్థానం కచ్చేరిలో నిలువచేయబడును. ప్రస్తా

పన దినుసులు తిరుపతి దేవస్థానం కచ్చేరిలో సప్లై చేయుటకు యేర్పేటకు వాపుకొనేది లేక తిరుమల తిరుపతి తిరుచానూరులో ఆయా దేవస్థానములలో నేరుగా పుత్తరపుప్రకారం కావలసిన దినుసులు సప్లైచేయుటకు యేర్పేటకు వాపుకొనే దిన్ని టెండరులో వివరముగా వ్రాయవలెను.

2. దేవస్థానమునకు 1333 ఫసలికి కావలసిన అడుగున వివరించిన మేలురకం సామానులను సరఫరాచేయు వాక్కును 1923 సంవత్సరం మే నెల 16 తేది మధ్యాహ్నమున్ను ఆవెంబడి రోజు లలోనున్న దేవస్థానం కచ్చేరివద్ద ఏలం వేయబడును. ఏలకాలంలో కొనుగోలుదార్లు మాదిరిలు కొల్తవస్తువులకు అరిశేరున్న తూనికవస్తువులకు ఒకపలమున్ను హాజరు చేయవలెను.

అంబాజుగా ఒక సంవత్సరమునకు కావలసిన మొత్తం సామానులవివరము

- (1) యేనుగుల మురికబిళ్ళం 16420 కొలత శేర్లు శేర్లు 1-కి 80 కులాలు
- (2) నెసలు 11980
- (3) నెవగులు 1250
- (4) శనగపప్పు 1560
- (5) వడ్డులు 8820
- (6) ఉలకలు 56210
- (7) చక్కర 19580 తూనిక శేర్లు శేర్లు 1-కి 24 కులాలు
- (8) చింతపండు 12160
- (9) బెల్లం 65880
- (10) మేలరకం కచ్చకర్పూరం 190
- (11) పుసుగుచట్టం 100
- (12) కిరపకాయలు (కోతిహుక్కు) 400 డబ్బాలు
- (13) మేలరకం కస్తూరి 170 గగ యెత్తు
- (14) నెవగునానె 40880 తూనిక శేర్లు

ఇంకా యితర చిల్లరసామానులు వీట్ల యొక్క వివరం యేలకాలంలో తెలుపబడును. ఏలం శ్రీ విచారణకర్తలచారి మంజూరువుత్తరువుకు లోబడి దేవస్థానం కచ్చేరిలో డివాన్ పేష్కార్ల వారివల్ల యేలం వేయబడును.

ఏలంయొక్క షరతులు:—ఏలంలో సవాలు చేయుటకు తాము అర్హులగుటకుగాను సవాలుచేయగోరువారు సభరు 1 కి రు. 100-0-0 యలు డిపాజిట్టు చెల్లించవలయును. యేలంలో కొనుగోలుచేయని వాలదార్ల డిపాజిట్టు మొత్తమును ఏలం ముగింపుఅయినతోడనే వాపసు యియ్యబడును. ఏలం ఖాయంచేయబడిన పాటదార్లు యాలం మంజూరు అయిన 10 దినములలోగా తాము మొదట చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తం రు. 100-0-0 గాక సంవత్సరమునకు సరఫరాచేయుటకు ఒప్పుకొనిన వుజ్జాయింపు పరిమాణం సామానులయొక్క కిమ్యతువై 100కి రు 5-0-0 వంతున యేర్పడే మొత్తం మొదటి డిపాజిట్టుతో సహా సరిపాయ్యేటట్టు మొత్తమును ధరావత్తుగా చెల్లించవలసినది. సరఫరా చేయుటకు పూనుకొన్నందుకు షరతులప్రకారం స్టాంపు కాగితంమీద అంగీకరింపబడిన ధరలుసహా ఖరారునామా వ్రాసియివ్వవలయును. వై చెప్పిన షరతులవివరం దేవస్థానం కచ్చేరిలో అడిగి తెలిసికోవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానం కచ్చేరిలో 1923 యేప్రిల్ 30 తేది } శ్రీ మహాంతు ప్రయోగదాసుజీవారు, విచారణకర్తలవారు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మే నెల 7-వ తేది సోమవారము

(1) ఖాన్యములు

జనియాలు బా 1-కి	రు 80-0-0	మొదలు 64-0-0	వరకు
బియ్యం బస్తాలు			
తునుమ తెనాలి	ప 45 గలవి	రు 11-0-0	13-0-0
నెల్లూరు	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-కి	,,		8-8-0
నవ్వులు	,,	22-0-0	24-0-0

(2) పప్పు ఖాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 195 ర.	10-8-0	రు 11-0-0
నెవగులు	,, డిటా	,, 10-0-0 11-8-0
నెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0 12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 13-8-0 15-8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0 7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులునూనె బా 1-కి	రు 145-0-0	150-0-0
నెయ్యి వ 1-కి	,,	14-0-0 22-0-0
కొండాపురం వేరునెవగపప్పు బా 1-కి	,,	60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	56-0-0 58-0-0
వేరునెవగునూనె గానుగ బా 1-కి	రు 145	మిమన్ నూనె 130
అమడనూనె బా 1-కి	రు 122-0-0	128-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి	రు 180-0-0	165-0-0
మారకనుపు	,,	రు 110-0-0 112-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 90-0-0	110-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి	రు 40,	45
కాశమాస్తి పాయకట్టు	,,	రు 60,65
బెల్లము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
ఛితపండు పాతడి బా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0
,, కొత్తది బా 1-కి	రు 35-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

కట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 37-0-0	38-0-0
చదరం	,,	38-0-0 40-0-0
రవుండు	,,	37-0-0 38-0-0

(6) లోహములు

పెండి 100 కులంకు	రు 82-0-0	87-8-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 24-8-0	25-8-0
సవరసు 1-కి	రు 15-13-0	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 300-0-0	305-0-0
రాగి డిటా	రు 855-0-0	860-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 54-0-0	55-0-0

(7) రంగులు అలిజైరెను

ఆవు కృష్ణడు 20 డిక్రీలు	రు 120-0-0
తొట్టికృష్ణడు 20 డిక్రీలు	డిటా
సింహంమార్కు 20 డిక్రీలు	డిటా
అవుకృష్ణడు 16	రు 110-0-0

ప్రకటన

దొరతనమువారిచే అంగీకరించబడిన పాతకాలలో చదువు కొని మెకానిక్ ఎంజినీరింగు పరీక్షలో జయమొందిట్టివారు కాని, లేక బి. సి. ఇ. పరీక్షలో జయమొంది, మెకానిక్ ఎంజినీరింగులో మంచి అనుభవము గడించినట్టివారు గాని విజయ నగరములో వాటరువర్కును నూపరెన్ టెండరుపదవికి దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను చిత్రము రూ 100-5-125, సంఘమున కొకసారి వేతనము వృద్ధిచేయబడును. వయస్సు, ఇదిగరలో ఎచ్చట ఉద్యోగముచేసినది, ఇదిగాక ప్రత్యేక యోగ్యత లేమైన యుండిన వానినన్నిటిని దరఖాస్తు ఫారమునందు తెలుపవలెను 1923 సంవత్సరం మే నెల 15 క తొలిఖిల్లాగా ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

మొనిసిపల్ ఆఫీసు } జి. సుబ్బారావు,
విజయనగరము } శేక్స్ ప్ట్, మొనిసిపల్ కాన్సిల్.

అమెరికా ఉత్తర
కాలిఫోర్నియా యాత్ర

(మాగంటి బాపినిమగారు, చాటపట్టు)

II

జీవించివున్న గ్రామము. ఈ క్షణమున విద్యాలయమునకు ప్రాముఖ్యత కలిగియున్నది. రైలువేయవలయును. ఇట్టి చిన్న గ్రామమున బ్యాంకు, రెండు మూడు భోజనగృహములు, బట్టలు, తదితర వాగ్దేవతావస్తువులకు యంగడి, చిత్రపటపర్యవేక్షణ, మోటారుబండి, మరలయును దుకాణము కలిగియున్నది.

జీవించునుండి కలిగిన అందమును బయటపెట్టిరి. ఎంత కాలమునుండియో, ప్రయాణమునం దొక సూత్రమును భవము సంపాదించుట లెస్సని యుండెడిది అవకాశము చిక్కలేదు. కాలి ప్రయాణ మానాడుదయమున సాగించితి. ఈ దేశమున మైళ్లకు మైళ్లు క్రమంగా ప్రయాణముచేయవచ్చు. ఎట్లందుకేమో అమెరికా మోటారుకార్లయమునకి తెలిసియే యున్నది. ఈరోడ్డు, మోటారుబండి ద్వారాను మాడవలెను గాని కలిపివలసికాదు. పేదదేశమునండి వచ్చిన మైదపునకు వెంటనే నీదేశభాగ్యదేశ గౌరవించుకొనుము. తానుగోడ్డు, నునువెక్కి మెరుయుచుండు. ఇక్కడిది, పగులగొట్టి, నీమెంటురోడ్డువేయవలెను. న్యాయాధిపతి స్టేటునందు నయాగరాధారము 50 మైళ్లు చుట్టు పట్ల నీమెంటురోడ్డు, మోటారుబండ్లు వేయవలెను మరునాటిను మనదేశమున కొందరిలక్షాధికారుల యుండెయిన, నంత సుమారుగా నుభవమున యతికయోగి కాదు. కొన్ని రోడ్లమీద మోటారుకర్లకు గట్టిపుండ్లు వున్నవైన కావచ్చు. ఒకవేళ యెప్పుడైతే కనబడిన, పేదరయములు కనిపింపవలెను బోవుచు న్నారని ప్రయాణికుడు గ్రహించుకొనుము.

ఇట్టి రోడ్లమీద విద్యార్థులు కొందరు ప్రయాణము చేతురు. నెలపులకు ఇతా కా నుండి (నేనిదివరకున్న కట్టణము) న్యాయాధిపతి కట్టణమునకు అనేకమంది యువకులు దబ్బుకర్లు లేకయే పోవుచుండెదరు. ఇప్పుడు బిల్లి నుండి లాను అంజలిను కట్టణమునకును అట్లే బోవుచుండురు. ఈరెండింటికి దూరము 450 మైళ్లు. ఈ అవకాశ మెందుకు పోనియవలెనని చిన్న చేపెట్టె చేరబట్టి రాధానిని ఇయ్యబడిరి. (నావెద్దపెట్టె ముందు రయిలుమీద పంపివేసితిని) వల్లెండ్లమునాచి చేయివసరి ఎక్కించు కొనెదనా యని కేకవేయవలెనని మిత్రులవల్ల వినియుంటిని. కొన్ని గజములు నడుచుకొన్నామే ఒక పెద్దమనిషి అపి బండిలో వెక్కిరించుకొనెను. అమోటారులో సార్లమెంటు వంట వచ్చితిని. వందనములవచ్చి చికోరోడ్డుకు వచ్చితిని. సాగ్రమెంటో కాలిఫోర్నియా స్టేటుకు ముఖ్యకట్టణము. జీవించు 15 మైళ్లు. దీనివివరములు మాండు ప్రాయము. కట్టణము బయటకు వచ్చి యథాప్రకారము చేసొండ్ల మొదలిడితి. ఎక్స్ప్రెసు డువెల్లెగాని వాంకెరనును జూడలేదు. ఎరరు వెక్కిరించుకొ బోయిన రాధానిమోటారు కనబడిన అందులో బోవుటకు స్థిర పరచుకొని యుంటిని. అన్యాయము లేనందుకు కారణములు రెండ్రయ్యెదవచ్చును. ఇట్లు కాలిఫోర్నియా వెక్కిరించుకొన్నప్పుడు దుష్టులకొందరు దుండగములు చేసియుండుటచే పరాయలు ను వెక్కిరించుకొనుటకు వలెను; శ్వేతదేశియుడను, కాబోవుట, రెండవది, కాని ఎట్టకేలకు ఒక రాహ్మనించి, 19 మైళ్లు, వారు వెళ్లుకట్టణమువరకు తీసికొనివెల్లిరి. అట్టణమునుండి తిరియొక 34 మైళ్లు! ఇతేవకారము వెల్లియంటిని. అప్పుటికి చీకటిపడినది. ఇంకను 52 మైళ్లుండెను. రాత్రియగుటచే రైలుమీద చీకోచేరితిని. ప్రయాణాభ్యుదయ భరించలేని విద్యార్థుల లక్షలవచ్చే స్వగృహములకు పోవుచుండురు. మోటారు గలవారందరు వందలకు వందలమైళ్లు వాక్యంతయుండెదవలెనే ప్రయాణము చేయెదరు. వద్దపుట నోకరుండదు. స్త్రీలు, వృద్ధులు, కొందరు పిల్లలు మోటారును నడపెదరు. వేసవికాలమున వేసకువేలు, చిక్రాంతికి దూరప్రయాణము జరుపుటగుండా, చిన్నచిన్న గుడారములతో సంసారయాత్ర చేసెదరు.

రోడ్లమీద, నూనెదీపోలకు, తినుబండారంగడలకు, మితియండదు. కూలీలు కొందరు పనులకు మోటారుమీద బోయెదరన్న ఎంతవరకు నమ్మెదరోగదా? నేను కార్లను విశ్వవిద్యాలయముననున్నపుడు, కండ్లాడగాని మిత్రులందరకు నా ఆశ్చర్యము వెల్లిబిచ్చియుంటిని. రోడ్లబానుచేయవలెను, కట్టణములనుండి మోటారుమీద బోవుట కొలదిదినములకంటె నే జూచి యుంటి. కూలీ రోజునకంతయో తెలియనా! మనడిప్రయాణికులకు, తనాభ్యుదయకంటె వెక్కిరించు రోజుకు నా

అనిమిదిగోల్ల. అనగా 12 రు. మొదలు 24 రు. వరకు మనదేశభాషలో రోజుకు 50 రు. ఒకసారిసంపాదించినట్లు వింటిని. ప్రైవేట్ ట్రాక్టరుమాస్తా (స్త్రీలు) సంవత్సరమునకు రు 3000-లు వైన, నెలకు రు 300-లు వైన దేశమున చెప్పదు. వాసింగటను గర్భ మెంటుపకటన జూచియుంటిని. దీనికితగినట్లు భుక్తును యుండును. ఏ సామాన్య గృహమునాచినన, మనదేశభాగ్యదేశుల యుండెదరు కంటే మించిన సామాన్యతో నిండియుండును. పోటోగ్రాఫు, పెద్దచాక్లెట్లను నుండని నివాసముండదు. చింతిబట్టలు అరుదు. సోమరికాని ప్రతి స్త్రీపురుషుల చేరినంద పనిలిగియుండును. గంటకు కూలి అధముము 35 సెంటు. (మూడు ఒకరూపాయి) కూలియింత మోయుచుకుంటే యెచట యెక్కెనిర్యాణము యొక్క ముఖ్యకట్టణము. ప్రతిదానికియంత్రము; ఊళ్లుట, బట్టలు, టుక, రోట్లు, కోయలు, గిన్నెలు, లుగులు, తలకెత్తె, పాలు పిరుకుట, చెప్పవలసికాని పనులన్నిటికో యంత్రములు. ఈదేశియులు మనలను మించినారు. జ్యోతిషమునకు రైలువేయవలెనదొక యంత్రము జూచియుంటి. దుడ్డువట్టి చేయివోక్కి, మర్మదీప్తి, అద్భుతదీప్తి బయటికివచ్చును. నేలలు వేయించుటకు మరలతప్ప వేరొకవిధము జూచియుండలేదు. యంత్రములన్న మిత వినుగువచ్చుచున్నది గాబోలు. యంత్రములు చాలించి, సజీవులగు చెట్లవినయమునకు వలెను.

III

తెల్లవారు ఈదేశము నాకవిచ్చినపుడు, మొక్కజొన్న, బంగాళదుంప, గుమ్మడికాయ, ప్లామ్ బెల్లీ బీరు, డిక్లప్పు, తదితరవంటలులేవు. ఇప్పుడు వివిధ ఫలపుష్పసమృద్ధులు, వొరకనము వారిచేతను, దేశియులచేతను, అన్యదేశములనుండి తేలదేశమునానుకాభవారు ఇప్పుటికి 44000, నలుబది నాలుకల రకముల చెట్లను దిగుతుంటి చేసియుంటిరి. ఈదిగురులలో నీ ఈదేశము యొక్క అధికజలముండెను. అమెరికాదేశమున నీ తరులతారులకై, కాస్త్రుజ్జ్వాలగునీ దేశము, మెరుగని భూమిలేదు. వై నా, టెక్సెస్, రెస్సెస్ మొదలగు దేశములందు, కొండలు, అడవులు, పల్లెలు పట్టణములు క్రమసాయ కాభాధికారము, తిరిగితిరిగి తమదేశమునకు తరలించునని తలచిన, చెట్లు, విత్తులు, ఎప్పటి నుండియో పంపుచున్నాడు. అందులకై ఏదేశమునాని బాతులెనను, వివిధరకముల, కరి, మామిడి, దూది, ద్రాక్ష, గడ్డియు నవటలపు. మనము కదలిపెట్టిన, చాలమొగ్రామితులను, అస్సాము అడవులలో అడలు చెట్లనువెడకి, ఇతలుమెంచి, వాటివిత్తులనుండి, నూనెదీపి తద్వారాగులకచ్చి ఈదేశమునుండి అదృష్టకోగము నుపాద్రోవలెనని చేయవలెను. ఈదేశమునాచి అక్కరయు కలుగకమాను.

ఈ అన్యదేశకృతములు మొదట, వాసింగటను క్రమసాయకాభుకు వచ్చును. అతడు రోగపరీక్ష చేయవలెను. రోగనివారణకు విజయోదయ వెంటనే కాలివేయదురు. ఏవిధమైన, పురుగులేదంద కుల్లపరచి, కిలోన్లగిరికి రిగిల్లు నానా ప్రాంతములందుండు తమ తోటలకు పంపెదరు. ఇటుకంటి తోటలు నాలుగుగలవు. వేడిదేశములనుండి వచ్చిన చెట్లకు దక్షిణమున స్టాండా స్టేటునందు రెండు తోటలు గలవు. మనదేశ మామిడితోటలు గలవు. బెంగుళూరువంటి కిలోన్లగిరి కావలసివచ్చెను, కొంచెము చలికోర్పుకోగిగివచ్చెను, కాలిఫోర్నియాకు పంపుదురు.

ఇప్పుడు నేను వ్రాయబోవునది ఇట్టితోటల గురింగయే. చీకోపట్టణ కనిపించున క్రమసాయకాభవారి తోటలుగలవు. వివిధరకములచెట్లు మున్నగు వివరములచే ఇట్టితోట లెట్లుండునో మన ఆంధ్రదేశమున కిట్టితోట లననరమా యనుగది చదువరులకు స్పష్టమగును.

1905 సంవత్సరమున స్థాపించబడినపుడు 80 ఎకరములు, 1918 సంవత్సరమున 122 ఎకరములు కలుపబడెను. రెండుకొంతలకు మధ్యనుండుటచే, అమితవేడిగాని, అమితశలిగాని, యంతము. భూమి సారవంతమైనది. కొండలనుండి కొన్నితోటలగుండా, కొన్నితోటలలోనికి ప్రవహించుచుండు, అపిలు, అక్రొటు, బాదం, మున్నగుతోటలు పొరుగున నున్నవి.

ఈ దిగువ నుదహరింపబడిన వాటితోనూడ మొత్తం 20,000 చెట్లుగలవు. ఆఫ్రికా, ఆసియా, విరోపా, ఆస్ట్రేలియా, వై నా, జపాను, టెక్సెస్, మున్నగు నానాదేశములనుండి రప్పించబడినవి.

దేశము	మొత్తము (రకములు)
ఆఫ్రికా	60
బాదం	24
అక్రొటు	32
రెగిల్లు	27

ఆఫ్రికా	25
పిమ్మడియో	24
కెర్రుకును	40
కానిక్కు	38
అక్రొటు	16
అక్రిమండు	63
ద్రాక్ష	500
కూడి	40
గోళములు	1,000

ముఖ్యముగా ఫలపుష్పముల సంఖ్యయే యిచ్చినాను. తోటకు ఏనిపు, తేక చెట్లు ఎక్కువవచ్చినది లెక్క రికార్డుయందును, వాసింగటను క్రమసాయకాభవారినిటికి ఒక్కొక్క సెంటు యిచ్చుట. దానికి యస్. పి. వి. ఫలానానంబరు తోటలకు వచ్చినపుడు మరల వైసంజరుతో వారి తోటనంబరు చేసి రికార్డు యుంచుదురు. ఇట్లు వచ్చిన వివరములను చెట్లను పెంచి వాటి మంచిచెడ్డలను జూతురు. మొదట వాసింగటను కాభుకు బంపెదరు. పంచిపెట్టుట కెన్నియున్నవో వెలిపిపెట్టుట వాసింగటను అధికారి కావలసినవారి క్రమసాయ కళాకాలా పరిశోధనకాభుకు పంపబడును. ఈసారిని కృతముల గూర్చి అప్పుడప్పుడు ఎట్లు వెదకుచున్నవో ఫలము తెల్లించునో చిలిక బ్రతుకలెనో మున్నగు విషయముల గూర్చి రిపోర్టు పంపుచుండవలెను. ఏదీ నీ కోరికచేరువు (సహాయము) అనడకకీ ఈ మొక్కలను బయటకు పంపేముందు చెట్లదాక్టరు వచ్చి పరీక్షించి జబ్బులేనట్లు అధికారపత్రము నిత్యుకవలెను.

ఇట్టి కృతఫలముల దిగుమతియొక్క విలువ యింకయుని కరకుట కలవి గాదు. కాలిఫోర్నియా నారింజ పంట యొక్క విలువ లక్షలకు లక్షలు ప్రతిసంవత్సరము నెల నెల వేరువేలు నాగినట నారింజపండ్లు తదితరరాజధానులకు వెళ్లుచుండునట్టి ఇట్టి కర్తవ్యమును కారణమెవరి? క్రమసాయకాభు.

1870 సంవత్సరమున క్రమసాయకాభవారు (బాజల్ దక్షణ అమెరికానుంచి కొన్ని నారింజ మొక్కలు పోషించుటకు పట్టణమునకు తెప్పించిరి. అచటనుండి 1873 సం స్త్రీ కాలిఫోర్నియాకు కాపురము వచ్చుచుండ క్రమసాయకాభా కార్యదర్శి రెండు నారింజ మొక్కల నిచ్చెను. ఈరెండు మొక్కలనుండియే ఇప్పుడు 4,00,000 పెట్టెల ఫలముల నిచ్చుతోటలు వృద్ధిచేయబడెను. కాలిఫోర్నియా స్టేటునందు సంవత్సరమునకు 500 లక్షల డోల్లరు (డోల్లరు మామూరూపాము) విలువగల పంటకుండును. ఏటేట ఇచట బంగారుగనులుగూడ గలవు. కాని పంటల యొక్కవిలువ ఇచట ప్రత్యుబంధగరమున కంటే 25 రెట్లధికము. ఈపంటలన్నియు నూతనములే. తెల్లవారు వేలుపెట్టక పూర్వము ఇప్పుడున్న పంటలులేవు. దీనివల్ల నూతన పంటల పరిశోధన సంత లాభకారియో దేశమునకు స్పష్టమగును.

ఇప్పుడు మనదేశమునకు గుమ్మడి మిరప పొగాకు అనానకండు బొప్పాయి అయిదుంప కీరాఫలము రామాఫల ముసపోటా మున్నగునవి పరదేశములనుంచినవచ్చినవి కొందరు తెలియకపోవచ్చును.

ఆంధ్రదేశమునందెట్టి తోటలు అవునరమో వివరము లిచట వ్రాయవలె. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సంఘమువారు రయియు, ఫలికము తోటలయందు తానూచున్నవారు, క్రమసాయకాభవారు, జమీందారులు అందరు కలసి, ఆంధ్రదేశాధికారికృత్యములకు కారకులగుదురు. తెనుగుదేశమునుండి వైద్యము మధ్యపరకజాల, వంగదేశము మున్నగు భాగములకు, ఆంధ్రదేశ, ఫలములను, పున్నములను, ధాన్యము ఎగుమతికి అవకాశముగలదు. ఆంధ్రదేశమున కరువులేకుండగ జూచుటకంటే నుత్తమమైన సేవ మరెయ్యకటిగలదా?

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినది.

తెనాలి ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకా ర్యాలయము,

నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు.

బెంగాలు రిలీఫ్ కమిటీ

నివేదికము-లెక్కలు

జడవలన సంవత్సరము పెట్టెంబరు 25 వ తేదిన కంకరా ప్లీముందు బోగ్రాజాబాద్ పాల్నా జిల్లా వరదలవలన యొన్న, 30 వ తేదికి ఈవర్తమానము కలకత్తావరవాసులకు తెలియజేయు. అప్పుటికి చుట్టుపక్కలనుండి కొందరు ఈజిల్లాలకు వెళ్లి ప్రభుచికిన్చేయుచుండిరి. బోగ్రావా ప్రభులు చిన్న వడవలను కుడికిని తమకు తోచినవిధమున సహాయముచేయ ప్రారంభించుచుండిరి.

వరదలవలన నష్టపడినవారికి తగుసహాయ మొనగుటకై ఒకనిధిని ఏర్పరచవలయునని కలకత్తావారులు ఆభిప్రాయపడిరి. వరదలవలన ఈజిల్లాల పొరుగుకు ఉద్బంధులగు కష్టము లేర్పడిన ఆద్రదేశమునుండివచ్చు వార్తలవల్ల విశదమయ్యెను. అట్టివరులె 35 వ తేదిన కలకత్తాలో పొరసభ జరిగెను. అదిసమే బెంగాలు రిలీఫ్ కమిటీ అను పేరుకు ఒక సహాయసంఘము స్థాపించబడినది.

బాధ్యుడువచ్చు కుటుంబములకు యథాశక్తి సహాయ మొనగవలయునని ఈ సంఘమువారు ఇదియూ బర్మాలుండి దలి వార్తాపత్రికలయందు వివరింపజేయుట ప్రకటించిరి. భారతీయులు బర్మావా ప్రభులు ఈ సందర్భమున సంఘమువారికి తోడ్పడినవిధము మిగుల ప్రశంసనీయును. ధనికులు ధనసహాయ మొనగిరి. ఇతరులు గడ్డలనుండి, యూకులనుండి గడ్డలను సేకరింపగ పనిచేసిరి కొన్ని దినములు రిలీఫ్ కమిటీ కార్యాలయమునందు వినియోగమువారికి వ్యతిరేకించుట కూడ లేకుండెను విరాళములు, ఆహారపదార్థములు గడ్డలను సంపాదించుచుండిన ఉదయము మొదలు రాత్రి చాలకాలమువరకు కార్యాలయము తెరచి పెట్టెనని వచ్చెను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు 5 వడవల వర్తసంఘమువారికి ఒక వడవ బుద్ధిచ్చిరి. ఈ వడవలలో ఆహారపదార్థములు వరదల జరిగిన జిల్లాలకు వండుటకు చుండినది.

కలకత్తా యందలి కేంద్రకార్యాలయము వైస్రాయుని పబ్లికేషన్లకు ఉపాధ్యాయుల రూములలో మొదట నుంచుచుండినది. కార్యాలయమునకు సంబంధించిన వస్తువులైన ఈఉపాధ్యాయులే మొదట చేయుచుండిరి. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట కార్యాలయముకొరకు ప్రత్యేకముగ ఒక గుడారము చేయబడినది.

సంఘముచేయు విధము

సంకహరణం దొక మాఖ్యకార్యాలయము ఏర్పరచబడినది. ఇచ్చట ఆహార పదార్థములు మున్నగునవి సామగ్రియందుంచబడినది. 18 వందల చదరపుమైళ్ళ పరిధియందు ఈ వరదల వ్యాపించియుండుటచే గంత ప్రదేశమునకు సహాయమును వ్యాపించ జేయవలసి యుండెను. 45 సెంటర్లు ఏర్పరచబడినవి ఒక్కొక్క సెంటరుకు ఒక్క ప్రత్యేకాధికారి కొంతమంది వాలంటీరులు నియమింపబడిరి. ఆసెంటరు సరిహద్దులు నిర్ణయించబడగానే ఈ ఆధికారి వాలంటీరులు ఆప్రదేశమునకు వెళ్లి ఒక మాఖ్యస్థా. ముందు తమ కార్యాలయము లేర్పరచుకొని సహాయ మొనగ ప్రారంభించు చుండిరి. ఈ సెంటరులకు కావలసిన ధనము వస్తువులను సంఘముచేయుట సంకహరణం దలి ప్రధాన కార్యాలయమువారి కని. ఆయాప్రదేశములందలి పొరుల కష్టసుఖముల పరిశీలించి సంకహరణం ది సాహాయలు లేపించి పంచి పెట్టుట సెంటరు అధికారులపని. ఈ విధము-పరలు నిర్వహింపబడినది.

అన్ని కార్యాలయముల నిర్మాణము మిగుల సౌక్యముగ నున్నది. లెక్కపుక్తములు, రికార్డులు కుగ్రహమును కులధము గను నుంచబడుచున్నవి. రికార్డులు అధికముగ నున్నను వరులు మాత్రము ఎట్టిఅలగ్యములేక జరుగుచుండును. ఆయాప్రదేశములకు కావలసిన సామగ్రిలవట్టికను సెంటరు అధికారి తయారుచేసి వాలంటీరువారా సంకహరణం ది పంపును సంకహరణం దలి అధికారులు ఈజిల్లాల తయారుచేసి కష్టవులను, ధనమును సంఘము చేయుచుండును. కలకత్తా కార్యాలయమువారు, సంకహరణ కార్యాలయమువారు సెంటరుల కార్యాలయముల వారందరు ఒకటే ఉద్దేశముతోడను ఉత్సాహముతోను పనిచేయుచుండు బుచే ఎట్టికష్టము లేక ప్రయత్నము జని జరుగుచున్నది.

సంకహరణ కార్యాలయమునందు ప్రభుమున, 1 1/2 నెల సుఖాను చంద్రబోసుగారు ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసి తిరుగ కలకత్తా కార్యాలయమునకు వచ్చిరి. అదిమొదలు జాక్వరు ఇంద్ర నారాయణ సెక్రటరీగాను సంకహరణ కార్యాలయపు ప్రధా

నోడ్యోగిగ పనిచేయుచున్నారు. వీరే వైద్యసహాయముచేయుచున్నవారికి కూడ అధికారిగ నున్నారు.

ఒక్కొక్క సెంటరునందును 5 మంది సర్కిలు ఆఫీసరున్నారు. వీరికి వైసిటులుబండ్లు ఇయ్యబడినవి. వీరిలో కొందరు దినమునకు దాదాపు 50 మైళ్ళు తిరుగవలసియున్నది. ఈ సర్కిలు ఆఫీసరులు అందరు గంతహరణం ది చేరి తాము చేయువని పరిశీలించుకొనుచుండును. వీరు చేయుపని విషయమై పరిశీలించుటకు సంకహరణం దొక నూతనవైజరు ఉన్నారు.

సంఘమువారు చేయుచున్న సహాయమును 5 విధముల విభజింపవచ్చును.

(1) వైద్యసహాయము

వైద్యసహాయ మొనగుటకు దాక్టరు నుందరమాహన దానుగారి ఆధ్యక్షతన ఒకప్రత్యేక సంఘ మేర్పరచబడినది. ఈ కాఖకు చేసినవారు ప్రభుమున వ్యతక శ్రేణులను తీసివేయు పని చేయ ప్రారంభించిరి.

పిమ్మట బావులను పరిశుభ్రమొనర్చిరి. అటుపిమ్మట ఆన సరమైనపుడెల్ల సాధారణ వైద్యసహాయము చేయ ప్రారంభించిరి. అటువ్యాధులు ప్రబలకుండునట్లు వీరు పనిచేసిరి. ఒక పర్యామము పెట్టుబంకవ్యాధి గ్రహించినట్లుండెను. కాని ఈ కాఖవారి కృషివల్ల ఇది తప్పెను. కొంతకాలము మలేరియా వ్యాధి వ్యాపించెను గాని ప్రస్తుతము ఈవ్యాధి తగ్గిపోవుచున్నది. అలోగ్యపరిశీకులు సౌఖ్యముగ నున్నది. ఈకాఖకు సంబంధించిన అధికారులు, వాలంటీరుల సహాయముతో అశాశ్వతము వ్యాపించకుండ ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

(2) ఆహారపదార్థములు - గుడ్డలు

సంఘమువారికి 2600 మనుగుల వియ్యము ఉచితముగ పంపబడినది. ఇది కాక 20 వేల రూప్యములకు వియ్యము ఉత్పాదించి సలభమువారు పంచిపెట్టిరి. 1 1/2 నెల వియ్యము వివిధ పంచిపెట్టెడినది. అదిమొదలు క్రమక్రమముగ తగ్గించబడినది. తీసిపోయి ఏమియు లేనివానికి మాత్రమే ప్రస్తుతము వియ్యము ఇయ్యబడుచున్నది. అట్లగుడ్డలు ఉచితముగ సంఘమునకు పంపబడినది. ఈగుడ్డలన్నియు పంచిపెట్టబడినది. 28 వేల కాలువల పంచిపెట్టబడినది.

(3) విత్తనములు

వీధి వ్యవసాయదారులకు విత్తనములను సంఘమువారు సరై చేసిరి. 15 వేల రూప్యము లిందుకు వ్యయపరచబడినది. ఇంకను వరి, గోధుమ, మొక్కజొన్న వంటలకు కొంచెముగ విత్తనముల సరై చేయవలసి యున్నది.

(4) వస్త్రములు

వస్త్రములను నిర్మించుటయే సంఘమువారి పనులలో అన్నిటికన్న కష్టమైనది. వరదలవల్ల కష్టమైన వీరలకుడినెల సంఖ్యను సెంటరు అధికారుల ద్వారా సంఘమువారు తెలిసికొనిరి. వీరలకు మాత్రమే గుడిసెలను కట్టి ఇచ్చుటకు సంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

మొత్తముమీద పదివేల గుడిసెలను కట్టి ఇచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది. ౫౫ టు న గుడిసెల 15 రూప్యములు కావలెను, 6000 గుడిసెలు కట్టబడుచున్నవి. ఇందుల కిప్పటికి 60 వేల రూప్యములు వ్యయమైనది. ఇక వారమునకు ఈ ఖర్చు క్రింద 20 వేల రూప్యములు కావలసి యుండును. 18 వేల చదరపు మైళ్ల వైశాల్యము గల ప్రదేశమునందు పదివేల గుడిసెలను మాత్రమే కట్ట గలిగితిమని చదువులు గ్రహింపవలెను.

నూతనముగు సీరులు! మనోహరమగు కీర్తనలు క్రొత్తదుస్తులు!! మైలవరం శ్రీబాలభారతీ సమాజమువారు కృష్ణలీల బెజవాడ మైలవరం హాలులో బుధవారం 9-5-23 రాత్రి 9-30 గంటకు ప్రదర్శించురు శ్రీకృష్ణుని లీలలు చూచి తీరవలెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలం. రేట్లు:—3-0-0, 2-0-0, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0.

ప్రభుమున సహాయము చేయుటకు అర్హులైన వీధివారిని నిర్ణయింపవలసియున్నది. వీరికి ముందు 5 రూప్యములు ఇయ్యబడుచున్నది. ఈ 5 రూప్యములతో గుడిసెలను నిర్మించు పనిని వీరు ప్రారంభించవలెను. ఇతడు క్రమముగ పనిచేయుచు ఈ సహాయమును దుర్వినియోగమున నర్పియున్నాడా అను విషయమును పరిశీలించుటకు ప్రత్యేక వ్యతిరేకులున్నారు. ఈ 5 రూప్యములు సర్వినియోగ మొనర్చబడిన మిగిలినమొత్తము ఇట్లే గెండు మూడు పర్యామములుగ ఇయ్యబడుచున్నది. పదివేలగుడిసెలు కట్టినను ఇంట్లు లేక బాధ పడువారిసంఖ్య ఇంకను అధికముగ నేయుండును. వీరలకష్టముల గుర్తుగిహడ వారికి తోడ్పడవలకుండుట మిగుల కష్టముగ నున్నది.

(5) కాటకమును నివారించుట

బోగ్రాజిల్లాలో పంటలు బాగుగ పండుచున్నవి. కాని కొన్నిప్రదేశములందు ఎట్టిపంటలు లేవు. రాజమహిజిల్లాలో బాత్తపంటలే కావు. పశువులకుకూడ ఆహారములేదు. పొరులు దుర్భరముక బాధల ననుభవించుచున్నారు. ఏవోకొంత ఆస్తియు న్నువాడు అప్పుచేసికొని బ్రతుకుచున్నాడు. ఇతరులు దైవమువై భారమువైచి యున్నారు. ఇట్టివారి కష్టములను తొలగించుటకు మేము ఏమియు చేయవలయున్నాము. ఇంకను రెండుమాసములలో పరిశీలించి మారునని నమ్మియున్నాము. లేకున్న వీరికూడ కొంతసహాయముచేసి ట ఆవసరమగును.

లెక్కలు

మొత్తముమీద 1922 డిసెంబరు 21 తేదికి 447000 రూప్యములు విరాళములు వసూలయ్యెను. ఈ మొత్తములో ఆహార పదార్థములకు 28 వేలు, వస్త్రములకు 44 వేలు, వైద్యసహాయమునకు 40 వేలు, విత్తనములకు 16 వేలు, గుడిసెలకు కావలసిన సామగ్రిలు కొనుటకు 78 వేలు రాటుములకు 500 ఈ విధమున మొత్తముమీద 192000 రూప్యములు వ్యయపరచబడినది. మిగిలియున్న మొత్తము ఇతరగుడిసెలను కట్టుటకు వ్యయమొనర్చబడును. ఈ పని ముగిసిన లక్ష రూప్యములకూడ మిగులదు. ఈ మొత్తముతో కాటకములో బాధపడుచున్నవారికి సహాయముచేయుట ఆసాధ్యము. అదికాక యింకను గుడిసెలు కట్టవలసియున్నది. సంఘమువారు ఇంకను ఒక సంవత్సరము పనిచేసిన గాని జిల్లాలయందలి పొరుల కష్టములు కొంతవరకు తగ్గివు.

కావున మహాజనులందరు ఈ నివేదికమును చదివి సంఘమువారు చేయుచుండిన పనిని గమనించి సంఘమువారి ఉద్దేశములు తృప్తికరముగ కొనసాగు విధమున యథాశక్తి విరాళముల పంపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

క్రవుల్ల చంద్రరాయి,

బెంగాలు రిలీఫ్ కమిటీ అధ్యక్షుడు.

నోటీసు

నాయొక్క కొమాడుకు పట్నం సుందరేశ్వరజి అనువాడు యింటిలో ఉండక తమయిష్టాసారం తిరుగడమేగాక దుర్మార్గ సహవాసంబల్ల యిందుల యొక్క దుష్పక్షకులొబడి అనాశ్చర్యముగా అప్పులు తీయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. అతనికి ఎవరైనా అప్పులు యిచ్చినయెడల సడద అప్పులు నన్నుగాని వాకుటులు సాక్షులను గాని బధిరకరచాలదు.

చిత్తూరు, 4-5-1923. } పట్నం అన్నామలై శెట్టి.

నూతనముగు సీరులు! మనోహరమగు కీర్తనలు క్రొత్తదుస్తులు!!

మైలవరం శ్రీబాలభారతీ సమాజమువారు

కృష్ణలీల

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

బుధవారం 9-5-23 రాత్రి 9-30 గంటకు ప్రదర్శించురు

శ్రీకృష్ణుని లీలలు చూచి తీరవలెను.

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలం. రేట్లు:—3-0-0, 2-0-0, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0.

రంగార్యులగారి సమాధానము

రా. బి. టి. రంగార్యులగారు శాసన సభ్యుల రాజీనామా విషయమై పంపిన సమాధానము ఏ మాత్రము విశ్వాసమును పురికొల్పజాలదు. శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నియమల యు సని రంగార్యులుగారు తొడిసభ్యులను మొదట గోరియుండిరి. అప్పుడు వారికి దోచిన కారణములు నేడు వర్తింప నట. ఇందుకు కారణ మేమియో తెలియదు. పార్లమెంటుసభవారి నిర్ణయము వెలువడిన పిమ్మట గాని రాజీనామా నీయగూడదని, ఈశ్వరచరిణుగా రొక వంక దలచుచున్నారు. రాజీనామా నిచ్చుటకు ఇప్పటికే కాము మించిపోయెనని రంగార్యులుగారు భావించుచున్నారు. శాసనసభ్యులెవరి ననుసరింపవలయునో గద! కొలదిరోజులకు బూర్వము కనికరపూర్వకముగా రాజీనామాలు నేడు పనికిరావనట కడు విచిత్రము. తాము రాజీనామా నిచ్చినచో, శాసనసభ్యుల శిఖ్యులు దగ్గిపోవుట అన్నిటి కన్నను ప్రధాన విషయము, ఆత్మగౌరవము నిలుపు కొనట యని, రంగార్యులు ప్రభుత్వ లింకను గ్రహించుకుండుట శోచనీయము. అట్లను కోల్పోయిన పిమ్మట ప్రపంచము నంతను సంపాదించినను లాభముండదు. శాసనసభ్యుల నిర్ణయమును రీడింగు ప్రభువుగారు త్రోసివైచివుడు, అట్టి సభ నింకను అంటియుండుట భావ్యము గాదని, గ్రహించుటకు విశేషాలోచనతో బనిలేదు. పేక్కుపియరులోని హమైలు నిశ్చయమువలన, శాసనసభ్యుల ఆలోచనలును కాలము గడచిన కొలదిని సజలుచున్నవి. తమ చర్యలను సమర్థించుటకు వీరిపుడు హేతువుల సన్నేపించుచున్నారు.

డాక్టరు మహమ్మదుగారు నిర్బంధ ప్రయోగము

డాక్టరు నయ్యదుమహమ్మదుగారును, వారి కొందరును మలబారుస్థిని పరీక్షించుటకు ఎర్నాడు, పలువనాడు తాలూకాలకు వెడలిపోగ, మేజిస్ట్రేటుగారు నిషేధపుటలెరువును ప్రయోగించిరి. డాక్టరు మహమ్మదుగారు రాయులెరువును ఆతిక్రమింప నెంచిరి గాని, స్థానిక జాతీయోపసంఘపు ప్రార్థనపైని, ఆప్రయత్నమును మానుకొనిరి. మలబారుస్థినిగూర్చి విచారించుటకు, అవసరముగల దని సామాన్యముగ నెల్లరంగీకరించెదరు ప్రభుత్వము వారింతవర కట్టి విచారణలకు గడుగరయిరి. దేశ నాయకు లందుకుబూనినచో, వారిని నిషేధించెదరు. మలబారుస్థిని బయల్పడుటకు, అధికారు లేల యభ్యంతరము గలిగింపవలెనో చెలియదు. ఇది వారి దౌర్బల్యమునే చాలుచున్నది గాని వేరుగాదు. డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారి నిరంకుశచర్యను, మదరాసు మెయిల్స్ పత్రిక మాత్రము హర్షించుచున్నది. స్వాతంత్ర్య నిరోధమువలన, ప్రభుత్వపక్షిష్ట కెట్టి నష్టము గలుగునో ఈపత్రిక గుర్తించుట దుర్లభము.

విప్లవదల

మితవాదపత్రిక యగు "ట్రీబ్యూను"కు నైతము, సంయుక్త రాష్ట్రమున మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చిన పిమ్మట భ్రమ దొలగినది. "సంస్కరణము లిప్పుడు కొనసాగుచున్నరీతిని గాంచిన, పూర్ణముగ నపజయము గాంచెనని బోధపడును. అధికారివర్గముయొక్క, నిశ్చల మగు ప్రవర్తనమును, వారి దృక్పథమును, వారి ఆశయములును భారతీయ యువవాదల దృష్టిని పూర్తిగ మార్చివైచెను. ముంబైలోని రాజీనామలవలన దేశమున కెట్టి లాభము గలుగునో ఇంకను జెప్పట కష్టము. కాని, ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతియే కొనసాగుచో

సంస్కరణముల నింతటితో పాపిపెట్టవచ్చును," అని ట్రీబ్యూను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. దేశములో నన్ని వక్షములవారును సంస్కరణములు నిరరకమని గ్రహించిన పిమ్మట, ఇంకను నా సంగతి నెవరికి చెల్లవలెను? ఎంతకాల మింకను వీనితో చెల్లాట లాడవలెను?

కెనియావ్యవహారము

కెనియావ్యవహారమును గూర్చి రూటర్స్ పంపిన ఆంగ్ల దేశ పత్రికాభిప్రాయము దురభిమానజనిత మనుటకు సందియము లేదు. "బెల్ లుక్" పత్రిక మిల్లరుప్రభువుగారు వెనుకదెలిపిన దురభిప్రాయము నిష్పక్ష ఆధారముగ నైకొనుచున్నది. భారతీయులు సమానపు హక్కులు గోరుట సాహస మట, దుండుడుకుతన మట. న్యూ స్ట్రేట్సుమెను పత్రిక సయితము, ఆఫ్రికాదేశవాసుల షేకును నికలరు ల్లో గబెట్టుట శోచనీయము. భారతీయులకు హక్కుల నొసగుచో, ఆఫ్రికావాసులకు గూడ, నీయవలసి వచ్చునేమో నని తెల్లవారు భయముల దప్ప, వారి యాక్షేపణకు వేరు కారణము గానరాదు. ఇంపీరియల్ సమావేశమున కీవిషయమును నిర్ణయించుట కంపబడు నని, స్పెక్టేటరు పత్రిక బెదరించుచున్నది. ఇట్టి బెదరింపులవలన, ఇంగ్లీషు పత్రికలు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యత్వమున కెట్టి ముప్పు చెచ్చిపెట్టునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

శ్రీయుత మహం బాలను బ్రహ్మణ్య గుప్తగారు

వీరు కడలూరు చెఱసాలనుండి విడుదలయై నిష్కటిదినము చెన్నపురి కేతెంచిరి. చెఱసాలలో నందునపుడు దేహ మస్వస్థము జెందుటచే, వీరు బలహీను లయినను, వీరి దేశభక్తి ఇసుమంతయు మొక్కబోవలేదు. దేశముకొర కెట్టి కష్టములభరించుట కయినను వీరు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. గయా కాంగ్రెసు విధానమునందు వీరికి పూర్ణ విశ్వాసము గలదు. గయావిధానమును పూర్తిజేయుటకు ఆంధ్ర దేశమున పర్యటనము సలిపి, శక్తినించనలేక తోడ్పడుటకు వీరు పూనుకొని యున్నారు. వీరి కృషి సఫల మగుగాక యనియు, త్వరలో వీరి దేహము స్వస్థత జెందు గాక యనియు గోరెదము. కారాగృహ నిర్బంధములవలన, దేశభక్తుల నిశ్చయము సడలు ననుట భ్రమ. అందుకు మారుగ, వారి సౌకల్య మింకను బలపడు ననుట, లోకవిదితము.

వ్యక్తిదూషణ

రాజగోపాలాచార్యులగారి యభిప్రాయములతో నేకిభవింపవచ్చును, ఏకిభవింపకపోవచ్చును. అందరివలెనే, తమ స్వంత యభిప్రాయము నీ సమయమున వెల్లడిజేయుటకు వీరికిని హక్కు గలదు. అభిప్రాయభేద మున్నంతమాత్రమున వ్యక్తులొకరి నెకరు దూషించుకొనుట, మిగుల సమచితము. జాతీయ కార్యవిధానమున కిందువలన నష్ట మొత్తెని గలుగును. బొంబాయి క్రానికలు పత్రికవలె రాజగోపాలాచార్యులగారిని ఉన్నత్యపని నింపించుట, వాదలక్షణము గానేరదు. వ్యక్తుల బాధానభయము వలన లాభము గలదా లేదో యనునది వేరు ప్రశ్న. అది లాభకారి గాదనుచో, అవిషయమును వేరువిధమున సహేతుకముగ చెలుపవచ్చును.

బ్రిటన్-ఇరాకు

వెయ్యనూలు రాజుతో సంధి
అందను, మే 1:- ఉదయము 1-45. క్వరలోకి బ్రిటిషు వాత ఇరాకును ఖాళిచేయవచ్చు ననుచున్నాడు. కాన్సుగారి సంతకము బార్లిస్ గారు కొనియాడిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఉప్పుపన్ను ఆక్షేపకసభ.

11-వ తేదీని ఉప్పుపన్ను వాతేపించుటపై జరుగనున్న సభకు దివాన్ బహదర్ శేఖర్ పిక్ గారు రధ్యక్షుడ నయించెదరు.

డెప్యూటీ కలెక్టరుల మార్పులు:-

- డి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు కృష్ణాజిలరా ద్యూటీకి మార్పబడిరి. బి. వి. శ్రీహరి నాయుడుగారు నెల్లూరు జిల్లాకి మార్పబడిరి.
- జి. యల్. డి. మున్ గారు గోదావరి జిల్లాకి మార్పబడిరి.
- సి. చలపతిపంతులుగారు పల్నాడు జిల్లాకి మార్పబడిరి.
- బి. వెంకన్న పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లాకి మార్పబడిరి.
- అ. ఎం. పూవు జిల్లాకి మార్పబడిరి.

శ్రీ శే. పి. సుపయ్య లక్ష్మీనారాయణగారు

వీరు బంగోలు తాలూకాలోని కరవిది వాస్తవ్యులు. గొప్పభూస్వాములు, శ్రోతస్వార్థనారాధియులు. వైదిక బ్రాహ్మణులు. ఆ నేక బాసధర్మములను విశ్వాకాలలను ఏర్పఱచి కర్తవ్యధర్మ విశుపాటి వేటకరంగయ్య గారి మూడవకుమారులు వీరు కడచిన నెలలో చెన్నపురికి విశిష్టార్థమై వచ్చియుండిరి. 5 వ తేదీరాత్రి కడునొకండు గంట అనుసరికి వైదికయజుర్వేద లోకాది శరీరముల చాలించి దివిగిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు 28 సంవత్సరముల వీరప్రాణులువారు బుద్ధిమంతులు. బంగోలు తాలూకాలో సాధారణముగా వీరిసాసభాధిపతిగారి భర్తకార్యములు ఏవియును లేననుట యతితయోక్తిగాదు. వీరు తమతండ్రియొకటి చొప్పున నొక సంస్కృతి పాఠశాలను వేడి పాఠశాలను కృష్ణిని గావించుచున్నాడు. వీరియశాల మరణమువలన కేవలము ఒక వారి కుటుంబమునకే గాక బంగోలు తాలూకా వాస్తవ్యుల కందః కీర్తిని గొప్పలాటు కల్గినదనవచ్చును. వీరికి ఒక కొమార్తె గలదు. భగవంతుడు వీరియాత్మకు చిరకరమగు శాంతిని ప్రసాదించగోరెదము. వీరిశ్మతివలన నిరంతరము చింతాసాగరమున ముగిన వీరి యన్నగారగు విశుపాటి వెంకటాచలకృష్ణగారిని వీరి కుటుంబమునకు మా సహాభూతి తెచ్చునున్నాము.

రంప వితూరి

చెన్నపురి దొరతనమువారి ప్రకటనము

ఉదకపండలం 3-5-1928
ఇటీవల శ్రీరామరాజు ఆస్థవరంపోలీసు స్టేషనుకు వచ్చెనని కొన్ని వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించబడినది. పోలీసులను తిగిచి, గాన తక్కిన పితూరీదారులను అరెస్టుజేయుటతో ఆశ్రద్ధ చేయుచున్నారను దురభిప్రాయ మివ్వవలన ప్రజలకు లుగలచ్చును. కాని అది సరిగాదు. నాలుగు నుల బారు పై వ య పో లీ సు కం వెనెలలో రెండింటిని వాయువారాసంఘములను కింగించుచే పితూరీ దారులకు మరల కొంత చొరవ కలిగియుట తోచుచున్నది. కొన్ని నెలల క్రితము పితూరీజిల్లము బదిలీపొయిన వారు మరల వచ్చివేరి, 1922 డిసెంబరులో పోరాటము జరిగిన పిమ్మట పితూరీదారులు మూల జుగి గాని యిప్పుడు మరల ఎచటెచట కలబడసాగిరి. ఏమియెల ప్రారంభమున జాను గారు హా వె లు గారి వద్ద నుండి ఆధికారమును నైకొనిరి. అప్పటి నుండి యు పో లీ సు లు మూడుభాగములుగా నేర్పడి పితూరీదారులను కరుణించుచున్నా. చాలసారులు పోలీసులకు పితూరీదారుల దూరమున కలబడియు తప్పించుకొని పోసాగిరి ఇప్పుడు పితూరీదారులకు తుపాకులు చూపుగుని చాల తక్కువగా నున్నది. వాటికొరకే వారు ఏప్రిలు 17 వ తేదీని అన్వరము వచ్చిరి. కాని వారికేమియునుదొరకలేదు. వీరి నణాద్రొక్కటకు చాలినంత పోలీసుదళ మిప్పుడు మన్యమునం దుంచబడినది. అని చెన్నపురిదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఇ. ఎన్. లాయరు,
ఆర్టింగు ఫిల్మ క్రెటర్.

విదేశ వార్తలు

జర్మనుల నష్టపరిహారవిధానము

పరామల నిరాకరణము - ఏప్రిల్ కారణములు

ప్రజాభిప్రాయము

లండన్, మే 4:—సాయంత్రము 4.35 కైముస్ ప్రాంతం నది లోని ఇల్లు తెలుపుచున్నది:—జర్మనీలో తేనెలులే ఇప్పుడు గూడ పరామల స్వతంత్రముగ ప్రత్యేకముగ ప్రవర్తించుటకు ఏవరకు అడ్డుపడుటలేదు. విశేషమందలి అడ్డుపడుటలని జర్మనులకు లేఖనపుట సాధ్యమని తోచదు. అట్లు జర్మనులని తలచుటకు గూడ వీలులేదు. పరామల ఇంకను జాగు చేయుచున్నాడని ప్రజలు అంచనాచేయుచున్నారు. తెలిపిన ద్వారా ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము తెలియజేసి వెంటనే వ్యవహారములను పరిష్కారము చేయరాదా యని యడుగుచున్నారు.

దీనినిబట్టి జాడ జర్మనుల నూచలన వీరు నిరాకరించుటలే తోచుచున్నది.

ప్రస్తుతము జర్మనుల జేసిన నూచలన విఫలమైనను వరల క్రొత్తమాచలన జేయుటకు జర్మనులను పోయింకేరు గాని నిక త్యాగపరచదలచుకొనే దనుచున్నారు.

ఈ త్యాగపరచుటలో పరిష్కారము చేయుటకు తగిన శ్రద్ధతోనికొనవలసిన ఇతరుల పరామలకు ప్రోద్బలము నిచ్చుటయే జర్మనులకు ఆశ్చర్యము లోనగుటకు కారణమనిరి.

పారితోక్త్యుగోనాథ ప్రభుత్వములో పరామల రూపు భావించువరే నడుచుచే పరామల జుగుల లేఖను నిరాకరించి జర్మనులకు ఇచ్చిన ప్రభుత్వము ప్రయోజనకరమనిరి. జర్మనులు తమమాటను నిజమైయున్నదని అభిప్రాయము వారిలేఖ యందు కనిపించును. తేనెలను ఈజిప్టును లండన్, రోము చగరముల కరిపెదరు.

1921 లో మద్యపు కేసుబడిన 660000000 పౌనులనే ఆధారముగ తీసికొని వ్యవహారమును పరిష్కారము చేయవలసిన పరామల అనుకొనుచున్నారు.

పరామలకు రావలసిన 1800000000 పౌనుల మొత్తమును తగ్గించరా దనుచున్నారు. జర్మనులు తమకీయవలసిన మొత్తమునంతను తీర్చునరకు రూపును వదలమని పరామలు తెలియజేసిరి.

క్రవ్ అధికారుల విచారణ ప్రారంభమైనది. చాలయంది విచారణను జూచుటకు వచ్చుచున్నారు. రహదారి చీల్లున్న వారే గ్రామములోనికి రానిచ్చుచున్నారు.

యునైటెడ్-నేట్సు మద్యపాన నిషేధోద్యమము

పరామలు యునైటెడ్ నేట్సువారిచర్య అంతర్జాతీయ వ్యాయామములకు విరుద్ధముగ నున్న దనుచున్నారు. సంస్కరణశక్తి కలిగిన పోయింకేరుగాని వాషింగ్టన్ కు తెలియజేసిరి.

ప్రాత స్మరణ

మెక్సికోనువీడి న్యూయార్క్ ఆదివారము జేరినయు ఆల్బానియాలో 3 రోజులుండి ఇటలీ పోయి ఆచల వాన స్థాన మేగ్గురుచుకొను నని ఆత్మకర్తప్రతిక తెలుపుచున్నది.

లండన్ వాణిజ్యసంఘమువారు

సామ్రాజ్యములో పూర్వము కంటే ఇప్పుడు ఎక్కువగ అపారదర్శములను, అపారదర్శములను రయ్యారు చేయవలెననియు అందులకు తగిన సాధనసంపద గలదనియు లండన్ వాణిజ్యసంఘమువారు తెలియజేసిరి.

గోమియనులతో ఇంకను ఎక్కువగ ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వములను జరిపి రాకపోకలకు వీలగుటకు జేసెదమని జ్యోయిన్-డె హిడ్డుగారు తెలియజేసిరి.

లండన్ లో 78 డిగ్రీలు ఫారెన్ హీటు - వేడిగ నున్నదని తెలియుచున్నది.

యూరపియను పరిస్థితులు

కర్ణాటకభువు యభిప్రాయము

లండన్, ఆగ్స్ట 4:—కర్ణాటకభువు జర్మను లిచ్చెదమన్న వ్యవహారములనుగూర్చి ప్రస్తావించుచు నభ్యయూవులో పరిస్థితులు భయముగ నున్నవనియు అవి తగ్గుటకు ఈ 24 గంటలలో ఏమియు చేయలేదనిరి. కాని ఇట్టివిక్రమములతో కర్ణాటక పరిష్కారము అగునని తలంచరా దనిరి. నాకు ఈపరిస్థితులు ఎంతమాత్రము ఆకాభంగముగ లేవు. ప్రభుత్వము వారు ప్రెంచి బెర్లిన్ కులతో మాట్లాడుచున్నాడు. జర్మనుల వరుతుల మంచివైనను, చెడ్డవైనను అవి మనకందరకును సంబంధించి నిమయుములే అనిరి.

లా సే ను స భ

నుగూర్చి అనుమానముగనే ప్రస్తావించిరి. మరల యుద్ధము వారంభించుట ఇరుపక్షములవారికిని అనుమానము. మనకును తురుష్కలకు గల్గిన భేదభావములు కరువైకానివి కావు అనిరి.

ఈజిప్టుపరిస్థితులు

త్వలో ఈజిప్టు ప్రజలు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముతో స్నేహముగ స్వాతంత్ర్యము స్వేచ్ఛుననియును రోజులు కర్ణాటక వచ్చుగా!

సామ్రాజ్యములో పాక్షికమిక అభివృద్ధి పూర్తిగ జరుగలేదు. అట్టిజరులో జరుగు అధికసామ్రాజ్యమహాసభలై గంపెదాక బెట్టుకొనుచున్నారు.

సామ్రాజ్య ప్రాచ్యదేశము

లో మరల పోరాటమును సాగించి మేని ఆదంతయు లజ్జాకరము.

రూపునమివ్వ

నుగూర్చిచూడ ఆకారముగ ప్రస్తావించెను. మిత్రమండలి అందరును జర్మనులలేఖ నెదుర్కొన్న అన్ని విషయములు చిక్కువిడిపోవును. తక్కికి ఇంగ్లాండుకు 7 జే తుదురుటకు అభ్యంతర ముండదు.

కె ని యా త గ వు

బ్రిటిషు పత్రికా వ్యాఖ్యలు

భారతీయుల సాహసము!

కెనియా యూరపియనుల కోర్కెలను అణుమాత్రము తగ్గించుటకు వీలులేదనియు తమకర్తవ్యము తెలిసికొనక తమకర్తవ్యము తెలియనేక కర్తవ్య కాలనితానున్న కేవలములతో బాటు సమావేశ్యముల నీయవలసిన భారతీయులు అధినికే కర్తవ్య కార్యాలయము వారితో వేరమాడుట కనుసాహస మని పించుకొనునని మిల్నరు ప్రభువు జేట్లుకనెత్తికొని వాసిరి. ఇక నైనను ప్రభుత్వమువారు భయభరత మనోబోధ్యమును జూచక ధైర్యముగ కర్తవ్యము నరయవలె ననుచున్నారు.

కెనియా దేశముల లాభమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు దేశములకు గూడ యూరపియనులతో పోల్చి చూచిన ఆన్యా యము జరుగకపోలేదనియు భారతీయులకు సహాయముచేయుట లేదనియు భారతీయుల కోర్కెలకుట్ల ప్రతికూల భావమునే వహించి రనియు భారతీయుల తలచుటకు వలెననియు కాని గెయిరోబీ బొంబయిలో అనుకొను నభిప్రాయములపై ఆధారపడక వికాసదృష్టితో సదుపాయములను జేయవలెనని న్యూజేట్లుమకె పత్రిక వాయుచున్నది.

క్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములో వ్యాయామను భారతీయులకు కలగజేయవలెననియు కాని మామూలు నియోజకాధికారప్రకారము వారికి ఎక్కుగపాతినిధ్యము నిచ్చుట తగదనియు కర్ణాటక ఇది పరిష్కారము కాకున్నచో ఈవిషయమున సామ్రాజ్యభవారికి తెలియజేయవలసియుండునని స్పష్టపరచుటకై వాకొనుచున్నది.

కెనియా భారత రాజకారము డెవెలప్మెంట్ ప్రభుత్వతో మాట్లాడినపుడు కోరికడకగానుగూడ ఉండిరి.

ఆస్తిపై ఎక్కువ కిమ్మతును గట్టుటచే మధ్యకరగతిప్రజలు గోలబెట్టుచున్నారని యూనియన్లు ప్రధానకార్యాలయము వారు తెలుపుచున్నారు. దీనివలన ఆచారపునున్న తగ్గించిన లాభము లేకుండ పోవుచున్నది.

లా సే ను స భ

తురుష్కలకు ఇతరులు సహాయపడుటలేదు

5 జేట్లులోపుగ వ్యాయామసాహదులకు తురుష్కలకులకు నియమించు విషయమై లాసేనుసభలో ప్రతిష్ఠాంభవ మేపడినది.

మొదటిసభ భగ్నమైవీరకత తురుష్కలకు పరిష్కారమైనదని చెప్పుచున్నారు. కాని మిత్రమండలి ఇది కాదనుచున్నారు.

కర్ణాటకను విశేషముల మాట్లాడుట భంగము లేకుండ తురుష్కలసామ్రాజ్యధికారమును కాపాడెదమనియు నర్ హార్స్ రంబోల్డుగారు తురుష్కలకు నచ్చబెట్టి ప్రెంచి, జపాను, ఇటలీరాజువారులను రంబోల్డుగారికి చేయుతక నొసగిరి. పరిశోధనకాలము కర్ణాటకల తక్కువయిరి. సంధిని నిజముగ గోరుచో కర్ణాటకమును విహింపవలసిన ఇస్మితుగారి తో వెళ్లగాను నడిచిరి. ఇతరరాజ్యములమీద విధింపవలసిన లను మిత్రమండలి తుర్కీలై విధించుచున్నారనియు లాము సంద్విక ప్రయత్నించుచున్నారనియు మిత్రమండలి సాగనియ కున్నచో వారే ఉత్తరవాదులగుదురని ఇస్మితుగారు క్రత్యుత్తము నిడిరి.

ఈవిషయమై అనుమానముగ పరిష్కారము గావలసని యునైటెడ్ నేట్సువారు ప్రయత్నించుచున్నారనియు కర్ణాటకలోనున్న వ్యాయామకర్త కోవిదులు చేయవలసినపనులను నిర్వచింపవలసినయు ఆమెకనుకరతగిది గూగారుకోరిరి. వెనుకటి నూత్రమును ఆమెకను రాయబారి అంగీకరించెనని ఇస్మితు గారు తెలియజేయలేదని ఆమెకను రాయబారి ఆశ్చయ.

భారత దేశపు వ్యవహారములు

లండన్ మే 4:—ఇండియాలో అతివాదులు ఎంతగలడ గోరము జేయుచున్నను నిరంతరంబై ఈ సంకర్షణము ఇండియాలో చాల నెమ్మదిగ అల్లులు లేకుండ ఉన్నదని వింటర్ట్ క ప్రభువు అల్లెగాండా మంత్రియన నడివెను. భారత దేశపు రాజ్యాంగవిధానము అభివృద్ధి పొందుటకు ప్రభుత్వమునకు, ప్రత్యేక కమిషులవారి లాభమునకై చూడక దేశభక్తియనుననుగూడు అందడను తోడ్పడవలెననిరి.

మాంటువర్డు సంస్కరణములకు ఫలోన్ముఖతను గాంచు నటుల జేయుటకు ఇండియా కలపున పనిచేయుటకు కర్నలు నెడ్జివెడ్ అభ్యుత్తులుగను మాత్రముగూడ ప్రధాన వక్త గను కామన్సుస్థాన బిశత్తులు నెర్పరచని డెయిలీ పేరాల్లు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

ఇందులో బ్రిటిష్ ల్యాన్సువరీ, స్పెల్లు, హోపుసిం ప్సుక్, 45 థామన్ బెన్సెట్లు, 55 రాబర్టుస్మిల్లెక్ మున్న గువారు చేరిరి. వీరు మంగళవారమునాడు కెనియాభారతీయులతో మాట్లాడెదరు.

కర్ణాటకభువు మరల జరిమానా విధించుట

గంట కిన్నిమెక్లకంటే వడిగ మోటానును నడిపించ కూడదను నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినందులకు మరల చూడుపొనులను జరిమానా విధించిరి.

సాంఘికవాదులు అధికారము నంతయు తామే చూర గూనుటకు సుఫీభావముతో ప్రవర్తించుమండ క్లౌస్ కేట్టివ్వు, లిబరలుషత్తుమువారు తమలాదాము కొట్టుకొనుట వాడి గాదని చిర్చిలుగారు హెచ్చరించిరి. కాన సాంఘిక వారుల మోస యునకు లోడిక స్నేహభావముతో మెలగవలె ననిరి.

బెర్లిన్ లో నగలవర్తకుని బెర్లిన్ బ్యాంకు గురుస్తా కొట్టెనని ఏలన వలన వర్తకుడు బిచ్చగానికి బిక్షమిడలేదట కోపావేశముమీద గొట్టితినో నాకే తెలియదనెను.

14595 పౌనులు నిలుపగల వజ్రములను దొంగిలించెనని వజ్రముల వ్యాపారము జేయవా, గోకడు అరస్తు చేయబడెను 10000 పౌనుల జామీనుమీద విడుదల జేసిరి.

పార్లమెంటులో పని ఎట్లు జరుగుచున్నది కనుగొనుటకు ప్రభుత్వమువారు రోకసంఘమును నియమించుచున్నారు.

బహేయలో హిల్లరుగారు ప్రచారంబులుగలేక. ప్రజలు ఒకరితో ఒకరు కొట్టుకొనెదరేమో యనుభయము గలుగుచున్నది. బాతీయోద్యమములకు చెడిపోయినది.

నేమనలు లిబరలు పశుమనారు సమర్థమునారు ప్రవ
త పట్టిని బిద్ద పట్టుమునా తదేపిండురును నిశ్చయించుకొనిరి.

నూతనపక్షకార్య ప్రణాళిక

(సర్వేంటు)

తేజబంధు చిత్రరంగులదాసు భవానిపురం హామీపాద్యుల బుధవారము సాయంత్రము జరిగిన సభలో స్వరాజ్య పక్షసంబంధము ప్రారంభించెను మనకందాకును తెలిసిన మామూలువాదములే చెప్పబడెనుగాని, అసభకు కచ్చిత ప్రేక్షకులుగాని, తేజముగాని నులకగతియు నూరించిన కార్యక్రమాలను అగ్రీకరించుటయే తేయుటకు క్రొత్తవాదము లేవియును దెలుపబడలేదు. మనస్సుకు ఆలోచించుకొనిన కార్యము యెంతవరకు గుడిచెనో మామీయెంతల తేజము యీ యేదెనిమిది మామూలుండి యున్నట్లే ఉజ్జ్వలము ప్రభంబబడియున్నది. నా సంతోషము, తేజమునందలి ఆర్పిచి, అధికారవర్గము ప్రజలకు లాగుటయేనో లేక పోరాడుటయేనో తేయుటయే, మాటాగునా సంస్కరణములను సనిశ్చయముతో లేక కాశము తేయుటతో తేజముయొక్క అనభవన బొందింపబడవలయును.

పంజాబులో అనుభవము లైందిక, అధికారవర్గముతో విరుద్ధపరిణామం పోరాడుటనుగూర్చి తేజబంధు తనచిట్టచొరుములను మార్చు నునది తెలుపి యుంటిమి నుంజిల్లెయిన భిక్షువామెను. తేజము అన్యోన్య విరుద్ధమునకు గానియింకను అంతరిభాగములు సంతోషములను జనితములు సిద్ధపడవలయును. ఇట్టిభిక్షువు యెంత విచారకరమైనదై ను తేజము యీ విధిని అనభవించి తప్పుదు నూరించుము స్వేచ్ఛగ బొందలమన్నపుడు, ఇకను ప్రతాపమును మేముచేయును.

తేజము ఇట్లు భిక్షువులమై పోరాడుటకు ముందు తేజబంధువాదాత్మకముకొనెద నన్న నూతనపక్ష కార్యక్రమాలను తేజ మేల యంగీకరించుటలేదో వివరించుట మాధ్యమమున్నది. తేజములలోని వివిధభావాలనుభవ్య ప్రయోగమును చిహ్నములచే అధికారవర్గము మన పీఠమైనందున చెయ్యి తీయవలెనని మామార్గము. త్యాగమార్గములనే మన కీయ్యోగము కుదురును. కార్యమునంద ధి కారము కొరకు పోరాడు కొనుచు ఒక రీతివై నొక రీతి విచ్ఛేదములు గలుగగా అధికారవర్గము మధ్య విచ్ఛేదము వచ్చినపుడు ఈ యైక్యము భగ్నమగును. పంజాబులో హిందూమతావ్యవహారములకు కలవాముల వచ్చి ప్రస్తుత సందర్భానికి వచ్చింది. వారు కాని, సభలలోను, స్థానిక స్వరూపాలనా సంస్థలందును, ప్రభుత్వోద్యోగములందును ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి పోరాడు కొనుచుండిరి తేజబంధువే అగ్రీకరించె. ఈ సంస్థలలో ప్రవేశించుట కీ యెన్నికలకు నిలిచిన యాచార్యమును తెల్లంబరించునో సాధారణవిజ్ఞాము గలవారు దెలిసికొనవలయు. ఈ భయము చేరిన తేజము స్వరాజ్యపక్షకార్యక్రమాలను రెండురెండుచున్నది.

జాతీయవాదు లెప్పుడు ఈ సంస్థలను ముట్టడించిన తోడనే అధికారవర్గములను విచ్ఛేదము వాగునయి, తేజమునుకొల్లగొట్టు యంత్రమంతయును ముజేరుకుండు ననియు, యీ జాతీయ ప్రయత్నము అధికారవర్గములను అట్టే ఆక్రమించెద రనియు, అవేళియితో నొక ఫలకమును దెడలగల తన ఉద్యోగమున లిఖించెనని మాకు తెలియచున్నది. కాని యిట్టి విజయము చేకూరుటకు మా భవిష్యముగ మేము వైస తెప్పిన విరుద్ధమునందలిను మాటను ఆయన గుర్తింపవలసివేయుచున్నాడు. రెండవదేవుడుగా విడిచివేయవలెను, కానికీయ యంత్రమలను కరుణ నాశమును ఆయనరెక్కయే చేయుట లేదు. ఈ వివాద, పోరాటముల నన్నిటిని దెలిసికొని పిదప యీశక్తియును పనితేయవలయును. ఈ వివాదపోరాటములు, ప్రపంచమంతట అరచి యుండి యిట్టియితిని, కావట లిజనాలతో తేరియున్నవి మేము దెలిసికొంటిమి.

జాతీయ, స్థానిక స్వరూపాలనా సంస్థలను స్వీకరణములతో పాశ్చాత్యులు నిర్మించిరి. అ అధికరములు ఈరోజులలో గలిగిన భారతీయకాశ్చిక్కిరింప వచ్చెను. ఈ కేటాబు జీదారుల కనుకూలము తేయుట కే ప్రభుత్వము పోషించబడుచున్నది. కా ప్రభుత్వ విజ్ఞానము వలన నెన్నెన్నియో నూతనములు సృష్టింపబడి అమృతమునకు పంపబడుచున్నది. ఈవస్తువులు తయారగుచోట్ల కొలదిమార్గము భర్తవలెను. కావున అమృతము పోవుటకు విదేశము లేవైన కాలవలయును. రాజకీయ అధికారమున్నపుడు ఈ వస్తువుల కేటాబు అమృతమునకువలన, వివిధదేశములు ఒకటికన్న ముందరికటి ముందరికటి

భారత శాసనసభ్యుల రాజీనామాలు

స్వవిషయము

(రా. బి. రంగారావుగారు)

ప్రభుత్వము విలును సభ్యుల జేరలు సర్వత్రా తేసిందులకనున్నది దెలుపుచు భారత శాసనసభ్యుల జేరల రాజీనామా నొంగి మార్గదర్శిలు సభ్యుని వామోదై, మద్రాసు వార్తాపత్రికల రేటికీ నీయమిల్లెభాగము విన్నవించియుండెను ఇట్టియొక యే యింకొకటియొకటి గావింపబడెను. కవుల యీ విషయమై స్వీకారప్రాయమును అందకును వెలికిన తెప్పటవరముగ గానించుచున్నది.

మార్చి 24 వ తేదీ ఆచార్యుల సభ్యుల జేరలు అక్కడ తేసిక సభ్యులను లక్ష్యము చేయక మొదల నున్నట్లే ఇదియు వైవాస్థ్య విలును స్టేటు కాన్సిలు అంగీకారము నకు బంపిన పుడు, స్టేటు కాన్సిలు నకు రణము తో నీవేసిపెడక, గవర్నరు జేరలు సర్వశిక్షమనుకు గడగునెడల 25, 30 చుండినపుడు లైసను రాజీనామాలు చేయవలయునని మొదట నూచించి ది నెనే. అట్లుచేయుటలో నాకు రెండు ఉద్దేశములుండెను. ఒకటి, సభ్యుల జేరలు గవర్నరు యొక్క తీవ్రతన, ఆయనకును, తేజమునది ప్రజలకును పొడగట్టుటయే తేయటం. రెండవది, వెంటనే తేజములో మరల సెన్సికలు జరుగుటయేనై, యీవిషయమై అందోళనము గలుగజేయుట. అట్టివిషయములకు ప దొమ్మిదిమంది అంగీకరించి మిగిలి, యేకావరణముచేసెనెమి, అనూచన తీరగ్గురించుచుండెను. అప్పటికప్పుడు రాజీనామాలునొంగి యెడల నెంతయోధుల ముందెడిది. కాని యిప్పుడు రాజీనామాలు వెలుగు కర్ణములేదు. ఒక ప్రభుత్వముతో నెప్పుడు సంపూర్ణఅనభావకారితమతో జేయవలయును ఆ ప్రభుత్వము ఒక తేయుట యందు నమృతము గల వారె కోల మందిమాత్రమొగలనినా నమృతము. అట్లేనైను, అసెంబ్లీలో నొక సభ్యునకైనను అట్టి కార్యవిరణముచే నమృతమున్నటుల గానింపదు. నాకు నమృతములేదు. జులైలో నాకారోజు బండి, మరల అగట్టులో ఎన్నికలు జరుగుచున్నపుడు, ఇప్పుడు అసెంబ్లీ భవత్వము నకు, రాజీనెట్టి నందువలన లాభ మేముందును? అప్పుడే మేము రానున్నయెన్నికలకు అభ్యర్థులుగ నందుమని ప్రయోచించియుంటిమి ఎన్నికలయందలకు పట్టి వోట్ల నడుట తీరముగ ప్రారంభమైంది. ఈ ద్విగడువులో మరల నెన్నికలు జరుగునటుల తేయుగలమా? అనుచున్నది కను అధికారులు గూడ ప్రయోచించు అపదేశము. కను వెంటనేలాడును. అప్పుడును అమృతమును ఉత్పత్తిచేయవలెను ఎక్కడ దొరుకును. విషయములో పోటీచిచ్చి చిక్కినాధినులను గడంగడము.

మన దేశమునటి మగ ధీవేకునకు, ఇంజనీరులు, కానికీయులు తేజముల అవసరములతోరకు సర్వమునది సంగ్రహ తో నెప్పెన ఉపయోగము గలదా? నూతన పక్షము తేజము యొక్క బలము కావలెనుటకు ముందు ఈ ప్రశ్నను పరిష్కరించవలయును. అట్టి సంస్థలు పనితేయుటకు తొడ్డియెరువలన వారిలకు సహాయభూతిముగ నుండి ఒక మేల్పడి వివాదము వచ్చును. కానిని భయము తేజు దిలపెట్టినవారి భావము మేము దెలిసికొనగలము. కాని కాని తో నాకారముజేసి, అనగా మనపాతాళమై వారికి గల అధికారములకు అందనిచ్చి అన్నిభముగ అధికారవర్గమును దుర్బలము చేసెదగా మన దెలియులెదను.

ఈ సమస్యలు తేజమునకు మిగుల ముఖ్యమై నవి. వీనిని బహిష్కరణచేయునూడ పరిష్కరింప ప్రయత్నించుచున్నది. నూతన పక్షవాదులు తేజమును తమ మార్గమునకు దిద్దకొనుటకు తమ యాభిప్రాయములను వాగుగ తెల్లముజేసి దృష్టిని ఒకదీకరింపవలయును. అంగంకేవో ఉత్తేజముగల్గి ప్రపంచకారములో మన్ని యేదోనిచ్చియును బడయకచ్చును. ప్రభుత్వము ఒక్కసారి వైకి పొంగుటతో విభక్తికము నెడదేనియో, కార్యక్రమాలకునుట్టి పోరాడినంతిమాత్రాన మానవసంపదనమునకు ఆయనదృష్టికలము చేకూరదనియు గత రెండుసంవత్సరముల యనభవములన తెలియగలదు. ఈయన సర్వకాలము సమములమై లొంగియుండుటవలనము. జాతీయ జాతీయమునను విశ్వంఖలానిమోచనమునకునే వేమూర్త మేదియును లేదు.

కృషిల జేయుచున్నపుడు గవర్నరు జేరలు గారు తేజమును మరల నెన్నికల జేసికొనువని కోరువా? నాకు నమృతము లేదు. ఇప్పుడు రాజీనామా వెలుగువలన అసెంబ్లీలో పోరాడుటకు మన గౌరవమంతయు కగ్గిపోవును. ఇట్లేయొడి యేదైన సంశయము వచ్చినపుడు బహిరంగము గ పోట్లాడుట యోక్తము. ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనకు సమైక్యంగాంటును కోరెనది. ఒక్కొక్కమున ప్రభుత్వ సభ్యులు అట్లని తూడచెప్పెను. వారు లొంగుకుపోకు లేక ప్రభుత్వవద్దలినున్నా బాగుజేయవలెనను నది సర్వశిక్షమనుభవంబున నరలించువలయుతే యిదము. మిగిల యెన్నికలకు నిబ్బవారితే, యిప్పుడు రాజీనామావెట్టి లాభవరముగ నుండును. ఈ రాజీనామా నందియు ఆయన చర్యయెట్లుండిన యెప్పుడు ప్రపంచ తేజుడనే చూకగా చేరువచ్చును అగ్రవాముతో సప్రదట్లు చేసివో అవని కాలమున తేజస్వగును మొత్తమువిన అట్లుచేయుట అట్లే నందిగాను.

కంగడువాడు రాజీనామావెట్టినది కోరుట అనభావకార్యముతో కోరెదను. ఈ భావము సభ్యుల మండవాదు. వారినియొకవర్గము బలంబు పెట్టగా రాజీనామా వెట్టుయెన్నిక సభ్యులు ప్రభుత్వముతో వోటునిచ్చినవారైన గావలయును తేజ అగలు వోటు స యెట్లునిల రైం గావలయును. ఒకప్పుడే తేజుడైన వోటునిచ్చినవారు క్రాంతిప్రాయమును బాటగా దెలుపవలెనని కందేవామున్నయెడల యీవిషయమై వారు తమ నియోజకుల యుజ్జ్వలంబు నరెద్దపు వెళ్లుటలో నర్థమండదు ఇట్లునయివర్గము సాహసించి చెప్పలేదు. ప్రభుత్వమువారు గూడ ప్రభుత్వము మిందుకు విరుద్ధముగ నున్నది అంగీకరించిరి. ద్విగడువుగ ప్రజలకు అందించిన బాధతేయును. గూడ సభ్యులనుకొరం. గవర్నరు జేరలుగారి పనిని పార్లమెంటు గూడ ఆమోదించిన యెడల నపుడు రాజీనామా దాఖలు తేయువలెనని మూన్లీ ఈ క్వరకీరణు గారు చేసిన మాచన గూడ అట్లే పరియోక్తముగ నే యెట్లుది అప్పుడది యింను అలస్యమై పోయి లాభము తే పోవును. ఇప్పుడు రాజీనామావచ్చినను అగ్రవామును వెలియచ్చు నొక నుగుణమైన నుండును. పార్లమెంటులో మరమిగులకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. అప్పుడు రాజీనామా వచ్చినయెడల, అనుకోన్నదనికే కామన్న సభ్యులనెప్పుడు వారివై ఆ ప్రవామును జూపుట యగును.

ఎల్లినకన్య రక్షకులు

యూరపీయను సభ్యులువారి కృతజ్ఞత
కలకత్తా మెరి:— స్ట్రాసుగతి, 6. జాన్ మాఫి గార్లకు ఎల్లినకన్యరక్షకులసంఘము కృతజ్ఞతను దెలుపున, యూరోపీయను సభ్యుల సహాయములతో ఇ. ఓ. ఓ. యిగ్నగారు కృతజ్ఞతను దెలుపుచు తేజులనాపిరి నాంతిలవై పరిశ్రమకొనుటయందు ఎంత శ్రమనై నను కృత్యమునై నను అత్యుత్సాహముల దనియు నందు 6. జాన్ గారిని గత రి. భావనవాద్యుల రక్షణముల బాదే భాగగారికి కృతజ్ఞతను దెలుపవలెనని కోరి. స్ట్రాసుగతి కంపెనీ తేజులం దామెనెనకు ప్రశంసించిరి.

బెజవాడ ఫిర్యా ఎన్నికలు

ఈ నెల 10 వ తేదీ గురువారము బెజవాడ ఫిర్యా జిల్లా కలెక్టరు సభ్యులయొన్నికలు పడవట గ్రామములో జాతీయపాతశాలాధికనమున జరుగును గాన కలెక్టరుసంఘ సభ్యులు యాభవంబు దాదాచేయ ప్రార్థించుట— కలెక్టరు పాపయ్య, పడవట

ఆంధ్ర హోమామపతి వైద్యకళాశాల

దేవాలయం వీధి, కాకినాడ.
ఆంగ్ల భాషాపరిచయము గల అంధ్రులకు

మంచితరుణము

ఈ వైద్యకళాశాలయందు 6 మాసములలో అన్నిభాషల రోగములను కుదర్చుగల హోమపతివైద్యులు తయారుచేయబడుదురు. ఇందుకు ఖర్చు రూ. 100-0-0 లు మాత్రమే. కళాశాల మే 21 వ తారీఖున తెరువబడును. సంగతులు తెలికొన గోరువారు ఒక అకా పోస్టేజితో వ్రాయవలెను.
Dr. P. Sitaramayya B.A., L. T. & H.M.S.
Temple, Street Cocanad

ఈ ఆచార్యగ్రంథములూ జర్మనీ గారడీ, యోగద్వైపీ
నా సలామము, ఇంగ్లీషు భాషలోనున్న మంత్రాశ్రయము,
జ్యోతిర్వైద్యము, యంత్రములూ, అమెరికానాటి చిట్టచేత కొనా
పాటు విచ్చిరి విస్తారవిద్యలూ గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని
మాయముచేయటం, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవంతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పటం మొదలగు విచిత్రములూ అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. (21183కి-6)
పి. ఆర్. జనార్దనగారియగు, పెంగ్లా, గుంటూరు జిల్లా,

పెదనందిపాడు ఉపాధ్యాయ సంఘ సెక్రటరీ.

అంశము తొందరము చేసి, నుదకానుజ్ఞానము గలిగి

అశ్వత్థాంజనము

“ERASMIC” కడుగునలభ SHAVING STICK. ధూర్గము

ఉదయమున ఎరాస్మిక్ షేవింగ్ కడ్డితో నబ్బను పట్టించి, బాగుగా రుద్ది స్వయముగా షేరము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి. షేరము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, చుప్పలు యుండదు. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును. మతియు సీపు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడును. చూపునకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పకృత్యము న్నుల్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

గాన సీపు ఎరాస్మిక్ కడ్డిని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుదువు. (1)

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షాధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినవి	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం - నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవ శాఖ్యాము - వద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్యమేని చదలమని జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికీ వాడతగినది. 250-300 వా. కంటే ఎక్కువ సేనా 1-కి ధర 0-4 0! మొగలు 6 సేనాలవరకు గూ 1-4 0 మొగలు ఎన్. ఎస్. ర్ వైద్యశాలలో వా. వెంకటాచల శుభిల్లుకాళికి తయారై చేయబడినవి. మయహార కస్తూరిమాత్రలు వాడినచో అవి ఉద స్వదేశిమూలికలచే తయారు చేయబడినవి తెలుప మిక్కిలి సులభమి. వాటిని వాడుటలన కోటికి చు చి మువాసానిమ్మను, విడుగుని రొమ్ముపడినెము, అజీర్తి, వ్యాధిని నలు, చివు ప్పి శుభిల్లుకాళిని వీటిని తయారేయవలెను వీని తయారేయవలెను వైద్యులందరు తప్పక వాడుట వలె.

వా. వెంకటాచల శుభిల్లుకాళికి తయారై యున్నట్టి గ్రాహ్యయేలు, ఎన్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడిసిన్, ఎన్. ఎస్. ర్, సాటిరి ఇన్స్టిట్యూట్లు బండన్, కన్సల్టింగు కెమిస్టు, ఆగియా రిసండు, నెం 2 బాంబాయి. కానకేశ్వరి కష్టము, శిశులకుచే గలుగుదగ్గు, మృగదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముపడినెము మొదలగునవి తప్పక వాడుట వలె.

50% యెక్కువ సున్నటి జడలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, తయారున కలిగిన గుణమును చూచి మిక్కిలి తృప్తిచెందిరి. బండ్లను వాడు. ఎన్. ఎస్. ర్, వా. వెంకటాచల శుభిల్లుకాళికి తయారై చేయబడినవి. కర్నూలు జిల్లా. గు. 2 00 ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు/ఇనాం. బ్రాంచి:— నెం 331, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. పాఠ్యు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావున వైద్యశాల, మైసూరు. (1)

వలవడింది! (లోతవరికాటకము!!)
బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణచూచార్యులు
రోష నా ర శి వా జి
అను నాటకము వెల రు 1-0-0
వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
ప్రాయనగును.

చా కు లు - తా ల ము లు
మం గ లి క త్త లు.
ఆంధ్రసాహిత్యచేతనాబడిన. మేలయినది.
వెంకట ధర్మకృష్ణలూగుడు వ్రాయడం
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ సో లిమిటెడ్
కట్నూరు అండ్ లాక్ శేరిలింగంపల్లి
వైద్యులకి. (గోపాల్-బా.)
సికిగ్రాఫిక్ ఆర్ కిమ్: "ఇండస్ట్రియల్" పబ్లికేషన్.

మలయచందనము
అమెరికా అను. తెగలోగమనకా శివరామ
కష్టము లేదు. పిశిరాటిలో తని లేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను నూతన
ధమల తెగ లో గ మ న క యి
భూటాలో మున్ను. శ్రీలంకాలో
వ్యాధులకు వాడే ఇది కాకామిళము.
251) పిల్ల 1 కి తెల పిల్ల
త ప్త పార్వతి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

మీరు
దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి
తెలుపు
కామశస్త్రమును
పుస్తకమును కని, విని, చూచియుందురా
లేదా,
ఇప్పుడే మూక్కువ్రాసిన తపానవగైరా
ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.
విశ్రాంతి:—
ఆతంకవిగ్రహ ఔషధాల శుము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బహుమగాసము
వైద్య ఖి ద్య
జియూరారోగ్యశస్త్రములు మూర్ఖకర్మ
అన్ని భాషలలో కొరతను.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(1938) 27, చివాళాపాళాడు, మదరాసు.